

RISING TO NEW LIFE
 नव जीवनाची सुरुवात
MAHER

MAHER

Issue 50 | July-December 2020

Maher Ashram

Maher Ashram

+919011086134

A Word from the Sister

At the time of the last issue of Maher newsletter, the death toll of coronavirus in India was 20000. Seven months after today it is more than 1,50000. The number of cases is much more. In many countries of the world, including the rich ones, the situation has been much worse. Globalisation and the resulting increased mobility of people across countries, otherwise a sign of economic development, must have added to the worsening of the situation. The world had probably never expected that it would ever face a tragedy of these proportions given the advances of the modern medicine and technology. But it had to and is still doing so. The vaccine has given us all a ray of hope and we do expect things will be much better soon. I am happy that India is playing an important role in alleviating the tragedy by manufacturing and distributing the vaccine on a large scale.

Here at Maher we have continued to do what we were doing since the onset of the pandemic to ease the terrible situation. While the activity everywhere was slowing down, Maher workers and housemothers were frantically busy catering to the basic needs of the pandemic-stricken, especially the migrant workers. The number of Maher beneficiaries has been very large. As of today Maher has distributed cooked food to more than 30000 people and distributed ration kits to 40000 families. This has been a Herculean task and Maher is thankful to its staff and particularly to its housemothers for accomplishing it.

As it happens Maher is always looking out for avenues to reach more people and render its services to larger humanity. Despite the pandemic it has continued to expand, having opened its facility last December in a village in Karnataka, the sixth state after Maharashtra, Jharkhand, Andhra Pradesh, West Bengal and Kerala where it has its presence. The facility has been made possible by a donation of a piece of land by Maher well-wisher Gurulingappa Masali. Maher is deeply thankful to him for this kind gesture.

Some time ago Maher expanded its base of work by incorporating a number of youthful members into its members' body. It has continued to do so with some new appointments in positions of responsibility at Maher. These have been Ramesh Dutonde, Harish Awchar and Gaus Sayyad who will be respectively Maher's Deputy Director, Manager and the Associate HR. They have all been long time close associates of Maher and I wish them all best luck in their attempt to take Maher to even higher plane of growth and development.

The donors have been an important component of Maher activities. We have been able to grow as also survive the pandemic hardships due mainly to our well-wishers and donors. On them depends much of what Maher has been and is today as also much of my own joy and satisfaction in my work at Maher. I hope their bond with Maher continues strong and hearty in years to come.

I conclude by praying for an early break with the pandemic and a normal resumption of our activity.

Sister Lucy Kurien
Executive Director

My Strength

NATIONAL OFFICE & MAHARASHTRA

Maher continues to do its good work as the the lockdown extends further (July-December 2020)

The coronavirus lockdown resulted in a serious setback to the world economy. This in turn led to a large number of people getting out of work and finding it extremely difficult to make their both ends meet. Maher came to the rescue of these people in a big way right when the lockdown began in March last year. Maher has continued its laudable work throughout the second half of the the year as well.

This has been done through distribution of ration and essential articles of daily use among the affected population. To recall Maher's work in the first half of the last year, the beneficiaries have included members of the Pardhi community in Shirur, brick kiln workers, PernePhata residents, members of the Thakar community in Thakarvasti as well as poor sections of population in KoregaonBhima, Dingrajwadi, Jategaon, Pabal, Mukhai, Aпти, Kesnand, Lonikand, Wagholi, Vadgaonsheri, Pune city, PimpaleJagtap, Shikrapur, VadhuBudruk, Phulgaon, Dehu, Kendur, Bakori, Miraj and Ratnagiri. The total number of beneficiaries has been more than 40000 spread over 21 villages. Maher has continued this work in the later part of the year.

With Bhumipujan at Satara, Maher looks forward to reaching more needy and poor (21 October 2020)

Crane Process Flow Technologies India Ltd in Satara, the leading manufacturers of valves in India, has been one of the most prominent corporate well-wishers of Maher. A landmark in the activities of Maher at Satara was set when on 21st October 2020, the bhumi-pujan ceremony of the plot donated by the company to Maher

took place in the presence of Sister Lucy, HirabegumMulla, the company officials and others. Mr **HariJinaga**, the President of **Crane** India, who made it a point to be present on the occasion, deeply appreciated the work being done by Maher and said it proposed to construct two buildings on the plot, one for the women and the other for the children. Sister Lucy thanked MrJinaga and other officials of the company for their generous gesture and assured them that Maher would make the best of the resources donated to it by the company.

Maher children express deep protest and indignation against the gruesome gang rape in Hathras, Vadhu (4 October 2020)

The gruesome gang rape of a 19-year-old Dalit woman in **Hathras** district, Uttar Pradesh on 14 September 2020 and the subsequent violence against her to which she later succumbed drew deep anger and indignation from the Maher children. At a function at Maher attended by more than 250 Maherites, the speakers expressed shock and fury against the crime in the presence of Sister Lucy, Maher employees, housemothers and students. The audience offered prayer and condoled the death of the young woman. Sister Lucy lit lamps on the occasion to pay her tribute to the rape victim and urged boys to behave very responsibly in their dimeanour toward women.

Maher children attend a 'Goal of Life' workshop (10, 18, 24, 31 October 2020)

The workshop in the month of October 2020 initiated by Sukoon, an NGO from Pune, conducted its activities over 4 days that attempted to offer the participants a perspective on life that helped them determine a goal in life for themselves. The workshop was attended by 30 participants of Maher's Rising Star. It was led by

Mr Girish Nair and Ms Shweta of Sukoon.

The participants were asked on the first day to write about their goal in life and after they had achieved it, about their journey through life till the age of 70 years.

The second day was devoted to meditative practices and to a discussion about the ways and means to achieve the dream. The participants were also asked to write a time-line to achieve their dream.

On the third day, participants discussed the time-line they had visualized to achieve their goal, the difficulties and people in the way, hampering or helping their efforts.

The fourth day featured group discussions regarding the life journey they had visualized for themselves. The discussions helped them to exchange each other's stories.

The workshop gave the participants an opportunity to take a review of their life and tap their potential and threats in the way toward achieving their goal in life. To that extent it helped them to have a perspective on their life.

MaHer opens its activities in Karnataka, Indi (8 December 2020)

MaHer saw a further expansion of its work when it launched its activities in the city of Indi in Karnataka last December by conducting bhumipujan for the purpose. The bhumipujan was done on a piece of land approximately measuring 4 acres which was generously donated by Mr Gurulingappa Masali, MaHer well-wisher, who has visited MaHer earlier and participated in its vipashyana sessions. Mr Masali appreciated MaHer work on the occasion and said he would continue to support MaHer in all its activities in future too. MaHer is very grateful to him for this kind gesture.

In keeping with MaHer tradition of *sarvadharmasamabhav* (respect for all faiths), the inauguration was blessed by MaHer well-wishers from other faiths as well. The function was attended by the local villagers in large numbers who felicitated Sister Lucy, Hiratai and Ms Nicola Pawar in appreciation.

MaHer brings in new talent in its working

MaHer welcomed new talent in its working when it recently appointed its long time dedicated associates Ramesh Dutonde, Harish Awchar, Gaus Sayyad and Yogesh Bhor respectively as its Deputy Director, Manager, Associate HR and the Board Member.

Ramesh Dutonde joined MaHer as a field worker. In due course he was appointed social worker followed by responsibilities as manager and deputy manager. His appointment as the Deputy Director of MaHer will certainly bring in his experience and skill in the working of MaHer.

Harish Awchar joined MaHer in 2009 as social worker and over the years has accumulated experience in various positions of responsibility. He has been very ably handling work related to Women and Child Welfare, especially with regard to the admissions of children under the Protection of Children from Sexual Offences, or POCSO Act.

Gaus Sayyad has earned a name at MaHer as a boy of varied talents. As a student, he won Best NSS Boy Trophy at the Savitribai Phule University and Best Student Trophy at the BJS College. He played Gandhi in more than 50 shows performed by MaHer children who had been deputed to UK by MaHer in 2008. He participated in the 'Dawn of Spirituality' conference held in 2013 at Washington and participated in more than 50 events over six months as a delegate at Peace Conference in US. A B. Com. MBA, Gaus has accumulated experience in US at an industrial firm and is now aiming at founding his own IT company. He is also one of MaHer's best anchors and public speakers.

Yogesh Bhor is an engineering graduate having to his credit the degree of Bachelor of Engineering in electronics and telecommunications. He is now working at Pamten Software Pvt Ltd, Hyderabad. We all MaHer is very proud as he is now the Board Member of MAHER

Winter sports camp for young children organized, Manjari (28-29 November 2020)

The camp organisers had taken due precautions against covid -19 infection during the camp. Thus participants were examined for temperature and oxygen level.

The first day started off with ball walking competition. The day featured 7 individual and 5 team events. In the evening, they were addressed on various topics as gender equality, environmental protection and the advasi problems. Children made the event more attractive by wearing special costumes to highlight these topics.

The second day featured 8 individual and 2 team events including individual dance competitions.

Maherites Joseph and SavitaWasane respectively bagged the trophies for the Best Sportsboy and the Best Sportsgirl. The Green Team was declared champion and the Blue Team the co-champion. The Yellow Team won the trophy for disciplined behavior.

The camp concluded with Sister Lucy admiring in her speech the sports spirit shown by the participants.

IN SHORT

Cooking workshop, Vadhu (11, 18, 23, 30 June 2020): The workshop held at Vadhu and attended by 40 housemothers and girls in the Aboli House taught the participants recipes of various popular snacks in the Indian cuisine. These included udid and coconut chakli, egg biryani and panipuri. The workshop was supervised by Shirley Anthony.

Sister Lucy's visit to the DombariVasti, Jategaon (4 August 2020): Sister Lucy along with others visited the DombariVasti at Jategaon, a village in Shirur tehsil of Maharashtra, where she distributed blankets and rations to more than 113 families during her visit. The Maher workers have been visiting the settlement during the lockdown and helping the residents with essential articles of consumption, in particular the tarpaulin sheets during the monsoons. Sister Lucy was felicitated by the residents during her visit as a token of gratitude.

Maher Home School, Vadhu (8, 9 and 17 August 2020): The home school was started to help children continue their studies without interruption during the lockdown period, and the experiment has proved very rewarding and successful. On 8th and 9th August, children participated in various games like caroms, volley ball and chess.

Sarika and Mangesh wedding, Vadhu (15 August 2020): The wedding was organized within the rules laid down by the government during the lock down. Sarika had been with Maher Vadhu for some time while MrMangesh is a well-known farmer at Satara. Maherites enthusiastically made preparations for the wedding which was duly celebrated with traditional rituals and customs.

'Art of Living' workshop (21-23 August 2020): The workshop was conducted online by Ms Pooja Golapkar with a view to

interacting with the participants on yoga and human values. It proved very educative and interesting.

Counselling workshop, Vadhu (21 October 2020)

The workshop initiated by Clinton Jacob, Maher counsellor, and attended by Maher employees, underlined the importance of behavior of the Maher guardian with the children under their charge. Mr Jacob pointed out that while the treatment meted out to any of Maher's children needed to be same, it was also important to take into account the individual differences and customize the treatment. The care taker, he further said, needed to take into account the biological, mental, sexual and social background of the child concerned. What was needed was to create a bond of love with the children that shapes in them a positive outlook on life and a capacity for hard work.

Sister Lucy's birthday celebrations, Miraj, Ratnagiri, Vadhu (10 & 24 September 2020): The celebrations were marked by dancing, singing, rangoli drawing and distribution of sweets. Maher children recounted on the occasion the work and mission of Sister

Lucy toward improving the life of destitute men, women and children.

Online Home Gardening Workshop, Ratnagiri(1-3 Sept 2020): The workshop was conducted by Mr. Vinay Kumar of the Art of Living, Bangalore. The workshop underlined the importance of fruits and vegetables in a healthy diet and how these could be effectively grown at home itself.

Humanity Prayer for corona warriors and patients, Ratnagiri (5 September 2020): The prayer was conducted by Maher children to express gratitude toward doctors, nurses, police, suppliers of essential materials and other corona warriors who are working day and night to exterminate the deadly virus.

Nature trips away from the coronavirus (October 2020): These were five one day trips organized by Maher workers for the children to get them some relief from the lockdown and coronavirus fatigue. The trips were organized in the company of nature on the hill near ThakarVasti in Kendur. The trips were attended by around 250 children, 50 on each day. The trips included a lot of snacks and sports that was really needed for the lockdown weary kids.

Adivasi Get-together, Kendur (22 December 2020): The Maher adivasi get-together which takes place annually helps Maher social workers and others to interact with the adivasis and understand their problems. This year's get-together included felicitation of the 10th standard pass-outs who also spoke a few words in gratitude. Kendursarpanch expressed on the occasion his thanks to Maher for providing grocery to the Thakarvasti residents during the difficult lockdown period. Sister Lucy in her short speech expressed her wish to see a self-reliant adivasi community capable of looking after its own needs.

SPECIAL DAYS

Gurupornima & Teacher's Day (5 July & 5 September 2020):

Gurupornima and Teacher's Day, both observed to express reverence toward one's Guru or teacher, are important days for Maher children and were organized at Vadhu and Miraj. At Vadhu, Gurupornima celebration was attended by both Sister Lucy and Hiratai who blessed the children present and cut the cake specially prepared by girl youth from Jai and Mogra houses. At Miraj the celebration was organized by the Vishwadeep House. It featured reading competition.

The Teacher's Day celebration at Vadhu lasted the whole day with children from each house taking turns and reciting prayers for one full hour and expressing their wish for the world peace and eradication of the corona virus. At Miraj, the organisers explained the importance of the Teacher's Day and recited prayers for world peace.

Lokmanya Tilak Jayanti (23 July 2020): The birth anniversary of Lokmanya Tilak, one of India's most eminent freedom fighters, was

observed with utmost solemnity and reverence by children belonging to Neev House who recollected on the occasion Lokmanya's contribution to India's freedom struggle. The programme was attended by 25 children.

Nagpanchami (28 July 2020): Naga Panchami, the traditional worship of snakes observed by Hindus throughout India, may now be interpreted as a ritual to promote respect for natural environment and an awareness to protect it. In Vadhu, women came together and played games on the day.

On the same day, at Vadhu Maherites organized a naming ceremony for the babies of two of Maher women, Sangita Sonawane and Namrata Banerjee. Sister Lucy had specially brought sarees for the mothers and clothes for the babies which she very happily presented to them.

Sister Mina's birthday (29 July 2020): Sister Mina who has always contributed a lion's share in most of Maher's programmes was congratulated on her birthday by the Maherites who celebrated the event with great affection and joy. Many of them admired her

spirit on the occasion and recited prayers for her long life and health.

Ganesh Festival, Miraj(22 August-1 September 2020): The children of Vishwadeep organized a number of activities during the ten days the festival was happening. These included various competitions like dance, drawing, musical chair, fancy dress, kabaddi, singing and rassikhech.

At Vadhu, children celebrated the festival the environment-friendly way. At four Maher facilities, Ganesh statues made of clay were ceremoniously placed by Hiratai. Ganesh decoration bagged second prize, instituted by a local prganisation.

In Mumbai, children drew beautiful rangolis and prayed together. Throughout the week they engaged themselves in performing various activities such as craft, drawing and others.

74thIndependence Day (15 August 2020): At Vadhu, the

Independence Day function was presided over by social worker of Maher, Mr Anthony Uvari and Shirly Uvari at whose hands the flag was hoisted at Vastsalyadham. Children also recited a prayer wishing an early end to the pandemic and resumption of the normal life. There were also similar celebrations in Perumpilli (Kerala),

Ratnagiri and Miraj.

BakraEid (1 August 2020): Children of the Vishwadeep House conducted a one-hour session of prayer and meditation on the occasion of BakraEid. The prayer was recited as a token of gratitude to health workers as well as police, and for the speedy recovery of the coronavirus patients. A special shirkurma was prepared for them on the occasion.

DahiHandi(12 August 2020): The Viswadeep children had a gala day when they themselves hung the dahihandi and organized their mates to form a human pyramid to break the earthen pot in a

competition. It was all fun.

Rakshabandhan (3 August 2020): On the Rakshabandhan day which underlines the love and bonding between brothers and sisters, the girl children and youth tied rakhis to boys of Snehsadan in Shirur. The women and housemothers of Vadhu also tied rakhis to their male colleagues at Maher. The festival was celebrated with

great enthusiasm at Ratnagiri as well. The participants exchanged saplings and good wishes.

Anna BhauSathe and LokmanyaTilak anniversaries (1 August 2020): The birth anniversary of AnnabhauSathe, social reformer

and folk poet, and the death Anniversary of LokamanyaTilak, one of india's greatest freedom fighters, were observed with due solemnity and reverence by the children of the Maher Ratnagiri house.They recollected on the occasion the contribution of these eminent leaders to the fields of social reforms and political freedom.

International Daughter's Day (11 October 2020): The observance of the Daughter's Day originated in India where, unfortunately even today, girl children are often seen as burdens. Often a stigma is attached to the families with daughters. The day

aims at elimination of the traditions looking down upon the girl child as a burden.

In Maher the day was celebrated at Vadhu and Miraj. At Vadhu boys performed a dance in appreciation of the girl child. A very joyful part of the celebration was showering the girls with flowers as they arrived. At Miraj, boys reiterated their commitment to a responsible behaviour toward women.

At Karandwadi, Satara, at a special get-together, the girl participants were warmly welcomed by the religious ritual of *aukshan*. The speakers addressing the group highlighted the achievements of women in different walks of life.

Dr. A.P.J Abdul KalamJayanti (15 October 2020): The purpose of the Jayanti celebrations was to apprise the children of the life and work of late DrKalam, the former president of India and one of her

great scientists, and thus underline the importance of science and technology in one's life.

Kojagiri, Sadhabahar,Premsagar (30 October 2020): As many as 75 children of these houses gathered at night around 10.30 and enjoyed the masala dudh that was specially prepared for the celebration. A prayer was also conducted in support of world peace and elimination of the coronavirus.

Gandhi Jayanti (2 October 2020): The Jayanti celebration featured five children who were dressed as Mahatma Gandhi,

Buddha, Hindu, Muslim and Christian. It very effectively conveyed the message of love, peace and interfaith harmony.

At Bakori, Sister Lucy addressing the children underlined the significance of prayer and meditation. At Vadhu, children from each house took turns to offer prayers through the day in support of world effort to promote peace and end the pandemic. At Miraj, the

Viswadeep children combined Gandhi Jayanti with the Senior Citizen's Day. Senior citizens were welcomed on the occasion over snacks and tea.

World Mental Health Day (10 October 2020): World Mental Health Day is an international day for global mental health education, awareness and advocacy against social stigma. As the founder of the Vatsalyadhamcentre for the mentally disturbed women, Maher has been long aware of the problem and organizes activities to promote efforts to counter it. This year Vishwadeep children and staff at Miraj organized a function to create awareness about mental health issues which have in particular become serious during the lockdown period.

At Vatsalyadham, Manjari, a special poster exhibition had been organized to promote the awareness regarding the mental health

issues. The programme also included dance, music and appreciation of the care takers who were presented with a gift on the occasion.

Diwali (13-16 November 2020): Vishwadeep children celebrated Laxmipujan on 14th and Bhaubij on 16th November. A special event of Tulsi Vivah was organized to underline the medicinal qualities of plants for children. At Bakori, girls organized a prayer dance and exchanged Diwali gifts. Sister Lucy addressing the children whom she presented with new clothes asked them to be good at studies and in their behavior with others.

At Vadhu the children were addressed by Mr Jayesh Pandit, President of Anand Tarun Mandal, who handed over new clothes to 80 children in celebration of the 80th anniversary of the mandal. On 14th November, a procession with participants carrying lights in their hands was organized as a part of celebration. Laxmipujan was done ceremoniously and one of the lights was lit in memory of the departed during the coronavirus period. The prayer was attended by

the sugarcane cutters as well. Around 480 cutters were presented with blankets on the occasion. On 16th November, children celebrated Bhaubij and underlined the importance of civil behavior with womenfolk.

International Orphan's Day (12 November 2020): The day was observed in the presence of more than 250 children who were

addressed by Sister Lucy on the occasion. In her speech she underlined the importance of self-development and asked children to make the best of their time at Maher and strive to be an ideal Indian citizen.

Children's Day (14 November 2020): Children's day celebrated all over India on the birthday of Jawaharlal Nehru is one of the most prominent events at Maher. It was celebrated with great enthusiasm by Maher children at a number of Maher centres.

Bakori: The celebration at Bakori featured cricket, prayer dance and music. A poem in appreciation of Sister Lucy by Rahul Wadekar of the Dayasagar House drew appreciation by everyone present.

Miraj: The Vishwadeep children presented not only music and dance but also a skit highlighting the importance of cleanliness and personal hygiene. Children were presented on the occasion with gifts and educational material.

Vadhu: Programme at Vadhu which started with Balin slogans (aadhi roti khaenge, phirbhi school jaenge) featured Bollywood dance by children from Aпти and Vadhu houses. Some children expressed words of gratitude toward Maher while Mr Somnath Sonavane who teaches at Maher apprised the audience of efforts to secure some living space for Maher girls under the gram panchayat scheme. He also gave a cheque of Rs 2000 for children's activities. The programme concluded with an inauguration of a drawing exhibition and sports.

Wagholi: The children of the three houses at Wagholi performed dance and played games.

Mumbai: The Neev House children combined Diwali festivities with Orphan's Day and Children's day. As elsewhere, children had a lot of fun here too singing, dancing and enjoying gifts. The project Kishordham featured a science exhibition organized by children and a discussion on positive living.

Kendur: At Thakarvasti, Kendur, the Orphan's Day became a part of Children's Day where children once utterly devoid of shelter and care expressed their thoughts on Maher work and how it had benefitted them in their overall development. Sister Lucy appealed children present to respect Maher employees as their own parents and make the best of their knowledge and experience for their own benefit.

Perumpilly: Special competitions for drawing, quiz and patriotic songs were a feature of Children's Day celebrations in Perumpilly.

Christmas (24-25 December 2020): The Christmas celebrations included erection of food stalls completely managed by Maher children. The stalls sold such popular snacks as bhel, panipuri and potato chips, and were open from 3 to 5pm when children enjoyed these against the coupons given to them. The main programme featured dance performances and skit on the life of Jesus Christ staged by Maher children. Fr. Jacob of the De Nobile College appealed the children to do well in studies as also spend a part of their life in community service. His address was followed by a prayer and festive dinner. The programme was attended by the sugarcane cutters who had been specially invited to partake in the event and have dinner with Maher children.

Thanksgiving(5 December 2020): Thanksgiving though western in tradition certainly holds great significance for both personal and social well being and is therefore celebrated in Maher too. Children came together on the occasion to express their gratitude toward the Almighty for keeping them safe in the period of the deadly coronavirus. They collectively chanted the prayer as an expression of their thankfulness to Him.

Onam (22 August 2020): Children of Maher Snehabhavan celebrated onam by distributing new clothes to the inmates of the oldage home. The programme also featured various sports.

Mothers Day Celebration at Jharkhand, Bijupara

On this auspicious day Mrs. Swathi guided all the children towards "Mother's love" the inmates of Bijupara gathered in shantinikethan women's home. Mother's love in the mind, prayed for our own mother who gave birth.. it made all of us emotional (because many of our inmates are orphan) Heart-warming feelings filled the air with intimacy, gratitude appreciation and acknowledgement and prayed for our loving Mother Sr Luzzy Didi who give us love, care, knowledge, shelter etc. The children told about the Mother "Mother will be the door to paradise" so let us love, care and respect .All in all it was an enjoyable and memorable day to each and every child

माहेर वार्तापत्र: जुलै ते डिसेंबर २०२०

मनोगत

गेल्या वार्तापत्राच्या वेळी करोना व्हायरसमळे मृत्युमुखी पडलेल्यांची संख्या २०००० इतकी होती. आज ती दीड लाखाच्या घरात पोचली आहे. आजाराची लागण झालेल्यांची संख्या याच्यापेक्षा कितीतरी अधिक आहे. इतर अनेक देशांमध्ये परिस्थिती याहीपेक्षा वाईट आहे. जागतिकीकरण आणि त्यामुळे होणारे माणसांचे स्थलांतर ही तर खरे आर्थिक विकासाची लक्षणे मानली जातात. दुर्दैवाने नेमके त्यामुळेच ही परिस्थिती अधिक चिघळलेली असणार.अधुनिक वैद्यकशास्त्र आणि तंत्रज्ञान या क्षेत्रांमध्ये झालेली प्रगती लक्षात घेता अशा प्रकारची परिस्थिती कधी जगावर ओढवेल असे कोणालाही वाटले नसेल. पण दुर्दैवाने जगाला या संकटाला सामोरे जावे लागले आणि आजही या संकटाशी आपणसर्व सामना करीत आहोत. तथापि या आजारावरील लशीमुळे सर्वांच्या समोर आशेचा किरण उभा राहीला आहे.या बाबतीत भारत निभावत असलेली भूमिका अभिमानास्पद अशी आहे.भारताने मोठ्या प्रमाणावर लशीचे उत्पादन करून ही लस इतर देशांनाही निर्यात केली आहे.

माहेरचे याबाबतचे कार्य गेल्या मार्चमध्ये सुरू झाले ते आजही सुरूच आहे. लॉकडाऊनच्या काळात जगात सर्वत्र हालचालींचा वेग मंदावला असताना माहेरचे कार्यकर्ते -विशेषतः माहेरमधील गृहमाता- कामात प्रचंड व्यग्र होते. व्हायरसग्रस्त विशेषतः स्थलांतर करीत असलेले कामगार यांना या काळात प्रचंड हालअपेष्टांना तोंड

द्यावे लागले. त्या सर्वांसाठी माहेरचे कार्यकर्ते मोठ्या प्रमाणात काम करीत होते. आजपर्यंत माहेरने ३०००० लोकांना शिजविलेले अन्न तसेच ४०००० कुटुंबांना रेशन पुरविले आहे. हे खरोखरच अतिशय जिकीरीचे काम होते. माहेर माहेरच्या सर्व कार्यकर्त्यांचे व विशेषतः गृहमातांचे याबाबतीत अतिशय ऋणी आहे. अधिकाधिक गरजू लोकांपर्यंत कसे पोचता येईल यासाठी माहेरचे नेहमीच प्रयत्न चालू असतात. लॉकडाऊनच्या काळातही हे प्रयत्न चालूच होते.या काळातच कर्नाटक राज्यात माहेरची शाखा उघडण्यात आली. महाराष्ट्र, झारखंड, आंध्रप्रदेश, पश्चिम बंगाल व केरळ या नंतरचे माहेरचे काम चालू असणारे कर्नाटक हे सहावे राज्य आहे. माहेरचे स्नेही व हितचिंतक श्री गुरुलिंगप्पा मसली यांनी देऊ केलेल्या एका प्लॉटमुळे हे शक्य झाले. माहेर त्यांचे सदैव आभारी आहे.

काही महिन्यांपूर्वी माहेरने अनेक युवा मंडळींना माहेरचे सभासद करून घेतले. माहेरने अलिकडच्या काळात काही महत्त्वाच्या नवीन नेमणूका केल्या त्यातही या तरुण मंडळींना वाव देण्यात आला आहे. श्री रमेश दुर्तोंडे, हरिष अवचर व गौस सय्यद आता अनुक्रमे माहेरचे उपसंचालक, व्यवस्थापक व सहयोगी सभासद (मानवी साधन संपत्ती) म्हणून काम पाहतील.हे सर्व माहेरचे अनेक वर्षांचे सहकारी आहेत. माहेरचे कार्य अधिक उंचावर नेण्यासाठी मी या सर्वांना मनापासून शुभेच्छा देते.

माहेरचे देणगीदार माहेरच्या कार्याचा एक अविभाज्य भाग आहेत. आज माहेर जे आहे ते बव्हंशी या देणगीदारांच्या दातृत्वामुळे उभे आहे.मला व्यक्तीशःमाहेरच्या कामात

माझा आनंद टिकवता आला याचे कारणही हे देणगीदार माहेरच्या मागे भक्कमपणे उभे होते. माहेरशी त्यांचे असलेले संबंध भविष्यातही अधिकाधिक वृद्धिंगत होतील अशी अपेक्षा आहे.

कोरोनाव्हायरसची साथ अधिकाधिक लवकर संपो आणि येत्या वर्षात आपल्या सर्वांचे जीवन पूर्ववत होवो या प्रार्थनेने मी माझ्या मनोगताची अखेर करते.

सिस्टर लुसी कुरियन कार्यकारी संचालक

राष्ट्रीय कार्यालय आणि महाराष्ट्र

लॉकडाऊनच्या वाढीव काळात माहेरचे सामाजिक काम चालूच (जुलै-डिसेंबर २०२०)

कोरोनाव्हायरसच्या लॉकडाऊनचा सर्व जगाच्या अर्थव्यवस्थेवरच अतिशय वाईट असा परिणाम झाला. अनेकांवर या काळात बेकारीचे संकट कोसळले व खाण्यापिण्याचे हाल सोसावे लागले. गेल्या वर्षी लॉकडाऊन सुरू होताच माहेरने या वंचित लोकांना मदत देण्याचे काम सुरू केले. लॉकडाऊनच्या वाढीव काळातही माहेरने आपले सामाजिक कार्य चालू ठेवलेच आहे.

व्हायरसबाधित लोकांना रेशन आणि दैनंदिन गरजेच्या वस्तु पुरवून माहेरने हे काम चालू ठेवले आहे. लॉकडाऊनच्या पहिल्या भागात माहेरने शिरूरमधील पारधी समाजाला मदत करून आपल्या कार्याला सुरवात केली होती. याशिवाय माहेर कार्यकर्त्यांनी वीटभट्टी कामगार, पेरणे फाटा व ठाकरवस्तीतील निवासी यांच्यासाठीही या काळात बरेच काम केले. यात कोरेगाव-भीमा, डिंग्रजवाडी, जातेगाव, पाबळ, मुखाई, आपटी, वढू बुद्रुक, फुलगाव, देहू, केंदूर, बकोरी, मिरज आणि रत्नागिरी येथील लाभार्थींचीही भर पडली आहे. लाभार्थी २१ खेड्यांमध्ये विखुरलेले असून त्यांची एकूण संख्या ४००० वर पोचली आहे. अशा प्रकारे लॉकडाऊनच्या उत्तरार्धातही माहेरने आपले समाजोपयोगी काम चालू ठेवले आहे.

सातारमधील भूमिपूजनाने माहेर अधिक गरजू लोकांपर्यंत पोचणार (२१ ऑक्टोबर २०२०)

सातारमधील क्रेन प्रोसेस फ्लो टेक्नॉलॉजीज ही व्हॉल्व्हचे उत्पादन करणारी देशातील एक अग्रगण्य कंपनी आहे. या कंपनीने दिलेल्या जमिनीचे २१ ऑक्टोबरला भूमिपूजन झाले. यासाठी सिस्टर लुसी, हिराताई तसेच कंपनीचे अनेक अधिकारी उपस्थित होते. कंपनीचे अध्यक्ष श्री हरी जिनगा यांनी यावेळेस माहेरच्या कामाची प्रशंसा केली व या जमिनीवर महिला व मुले यांच्यासाठी दोन स्वतंत्र इमारती बांधण्याचा आपला संकल्प जाहीर केला. सिस्टर लुसींनी श्री जिनगा आणि उपस्थित कंपनीचे अधिकारी यांना धन्यवाद दिले व कंपनीने आपल्याला दिलेल्या मदतीचा आपण योग्य विनियोग करू असे आश्वासन दिले.

हाथरसमधील सामुदायिक बलात्काराचा माहेरच्या मुलांकडून तीव्र निषेध, वढु (४ ऑक्टोबर २०२०)

१४ सप्टेंबर रोजी उत्तर प्रदेशमधील हाथरस या जिल्ह्याच्या गावी १९ वर्षांच्या दलित मुलीवर सामुदायिक बलात्कार करण्यात आला. या अत्याचारामुळे ही मुलगी नंतर मृत्युमुखी पडली. या अतिशय क्रूर घटनेचा माहेरच्या मुलांनी एका कार्यक्रमात अत्यंत तीव्र शब्दात निषेध केला. या कार्यक्रमासाठी सिस्टर लुसी, माहेरमधील गृहमाता व विद्यार्थी धरून २५० जण उपस्थित होते. यावेळी प्रार्थना म्हणून उपस्थितांनी या मुलीला श्रद्धांजली वाहिली. सिस्टर लुसींनी या श्रद्धांजलीचा भाग म्हणून दिवे लावले व मुलांनी मुलींबरोबर सभ्यतेने वागण्याचे आवाहन केले.

‘जीवनातील ध्येय’ या विषयावर मुलांसाठी कार्यशाळा आयोजित (१०, १८, २४, ३१ ऑक्टोबर २०२०)

ही ४-दिवसीय कार्यशाळा ‘सुकून’ या संस्थेमार्फत आयोजित करण्यात आलेली असून मुलांना आयुष्यविषयक एक दृष्टीकोन द्यावा व आपले आयुष्यातील ध्येय निश्चित करण्यासाठी त्यांना मदत करावी ही त्यामागील उद्देश होता. माहेरच्या रायझिंग स्टारमधील ३० मुले या

कार्यशालेला उपस्थित होती. सुकूनचे श्वेता व गिरिश नायर यांनी ही कार्यशाळा आयोजित करण्यात पुढाकार घेतला होता.

कार्यशाळेच्या पहिल्या दिवशी मुलांना आपल्या जीवनातील ध्येयाबाबत आणि ते ध्येय साध्य झाल्यावर आपल्या ७० वर्षांच्या आयुष्यक्रमाबाबत लिहिण्यास सांगण्यात आले. दुसऱ्या दिवशी मुलांनी ध्यान धारणा केली आणि आपले स्वप्न साकार करण्यासाठी आपण कशी साधन संपत्ती गोळा करणार आहोत याची चर्चा केली. त्यासाठी एक कालबद्ध योजनाही त्यांनी तयार केली.

तिसऱ्या दिवशी सहभागींनी आपल्या कालबद्ध योजनेची चर्चा केली. या योजनेच्या अंमलबजावणीत काय अडचणी येऊ शकतात वा कोणत्या गोष्टींची मदत होऊ शकते याचा त्यांनी या चर्चेत विचार केला.

चौथ्या दिवशी आपल्या जीवनप्रवासाचे जे चित्र मुलांनी मनात रेखाटले होते त्यावर मुलांनी गटचर्चा केली. त्यामुळे एकमेकांच्या स्वप्नांची मुलांना ओळख झाली व परिणामी त्याबाबत त्यांना विचार विनिमय करता आला.

अशा प्रकारे या कार्यशाळेमुळे मुलांना आपल्या जीवनाचे वस्तुनिष्ठ परिक्षण करता आले तसेच आपल्यातील सुप्त गुणांचा अंदाजही घेता आला. त्यामुळे आपल्या जीवनाबद्दल एकदृष्टीकोण निर्माण करण्यासाठी त्यांना मदत झाली.

आता माहेरच्या कार्याची कर्नाटकात मुहूर्तमेढ, इंडी (८ डिसेंबर २०२०)

गेल्या डिसेंबरमध्ये कर्नाटकातील इंडी या खेड्यात जमिनीचे भूमिपूजन करून माहेरच्या कार्याचा त्या राज्यात श्रीगणेशा करण्यात आला. चार एकराच्या जमिनीवर हे भूमिपूजन करण्यात आलेले असून ही जमीन माहेरचे एक हितचिंतक श्री गुरुलिंगप्पा मसली यांनी देणगी म्हणून दिलेली आहे. श्री मसली विपश्यनेचे पुरस्कर्ते असून त्यांनी या संबंधात पूर्वी माहेरला भेटी दिलेल्या आहेत. या प्रसंगी श्री मसली यांनी माहेरच्या कार्याचे कौतुक केले व भविष्यातही माहेरला आपण त्याच्या कार्यात मदत करू असे आश्वासन दिले. त्यांच्या या प्रशंसनीय निर्णयाबद्दल माहेर श्री मसली यांचे कायम ऋणी राहील.

माहेरच्या कार्यात युवा कार्यकर्त्यांचा समावेश

काही दिवसांपूर्वी माहेरने अनेक तरुण मंडळींना माहेरचे सभासद करून घेतले होते. आता काही तरुण कार्यकर्त्यांना जबाबदारीच्या पदांवर नेमून माहेरने आपले धोरण अधिक पक्के केले आहे. रमेश दुतोंडे, हरीष अवचर, गौस सय्यद व योगेश भोर यांना अनुक्रमे उपसंचालक, व्यवस्थापक, सहयोगी सभासद व बोर्ड मॅम्बर या पदांवर नेमून माहेरने माहेरच्या कामकाजात युवा पिढीला महत्त्वाचे स्थान दिले आहे. श्री रमेश दुतोंडे यांनी क्षेत्र कार्यकर्ता म्हणून माहेरमध्ये प्रवेश केला. त्यानंतर त्यांनी सामाजिक कार्यकर्ता, उपव्यवस्थापक व व्यवस्थापक या पदांवर समर्थपणे काम केले. आता माहेरचे उपसंचालक झाल्याने त्यांना माहेरला आपल्या अनुभव व कौशल्याचा फायदा करून देता येईल.

हरीष अवचर यांनी देखील माहेरमध्ये क्षेत्र कार्यकर्ता म्हणून प्रवेश केला. गेली अनेक वर्षे त्यांनी माहेरमधील निरनिराळ्या प्रकारची कामे सांभाळली. यात महिला व बाल कल्याण या संबंधात त्यांनी केलेल्या कामांचा समावेश होतो. गौस सय्यदला माहेरमधील अतिशय कर्तृत्ववान व गुणी मुलगा मानले जाते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात त्याला ‘बेस्ट एन्. एस्. एस्. बी’ म्हणून तर बी. जे. एस्. कॉलेजने त्याला ‘उत्कृष्ट विद्यार्थी’ म्हणून गौरविले आहे. २००८ मध्ये माहेरने एक मुलांचा गट इंग्लंडला पाठविला होता. त्या गटाने सादर केलेल्या ५० खेळांमध्ये त्याने महात्मा गांधींची भूमिका अतिशय यशस्वीपणे बजावली होती. त्यानंतर २०१३ मध्ये त्याने अमेरिकेतील अध्यात्मावरील परिषदेत भाग घेतला. गौस याने बी. कॉम, एमबीए केले असून एक उत्तम सार्वजनिक वक्ता म्हणूनही तो सर्वांना परिचित आहे.

योगेश भोर यांनी इलेक्ट्रॉनिक्स व टेलिकम्युनिकेशन या विषयात बॅचलर ऑफ एंजिनियरिंग ही पदवी घेतली असून हैदराबादमधील पॅमटेन सॉफ्टवेअर प्रा. लि. या कंपनीत ते कार्यरत आहेत.

लहान मुलांसाठी क्रिडा शिबीराचे आयोजन, मांजरी (२८-१९ नोव्हेंबर २०२०)

कोव्हिडची साथ लक्षात घेऊन त्याबाबतची संपूर्ण दक्षता या शिबीराचे आयोजन करताना

संबंधितांनी घेतली होती. शरीराचे तापमान व प्राणवायुची पातळी याबाबत खेळाडूंची तपासणी करण्यात आली होती. पहिल्या दिवशी 'बॉल वॉकींग' स्पर्धा झाली. यात ७ खेळाडूंनी व ५ संघांनी भाग घेतला. संध्याकाळी स्त्री-पुरुष समानता, पर्यावरणाचे संरक्षण आणि आदिवासींचे प्रश्न याबद्दल सहभागींना माहिती देण्यात आली. खास पेहराव करून मुलांनी या दिवशीची रंगत अजून वाढवली.

दुसऱ्या दिवशी ८ खेळाडू व २ संघांनी कार्यक्रमात भाग घेतला. त्यात नृत्याचाही समावेश होता. ग्रीन टीमला चॅंपियन तर यलो टीमला को-चॅंपियन हे पुरस्कार प्राप्त झाले.

माहेर निवासी जोसेफ व सविता वासने यांना अनुक्रमे उत्कृष्ट खेळाडू मुलगा व उत्कृष्ट खेळाडू मुलगी पुरस्कार प्राप्त झाले. सिस्टर लुसी यांनी आपल्या भाषणात मुलांच्या उत्कृष्ट क्रीडावृत्तीचे कौतुक केले.

संक्षिप्त समाचार

पाककला कार्यशाळा, वटु (११, १८, २३, ३० जून २०२०): वटु येथे झालेल्या या कार्यशाळेला गृहमाता व अबोली गृहातील मुली मिळून ४० जणी हजर होत्या. कार्यशाळेत त्यांना भारतीय पदार्थांपैकी सर्वसामान्यांना आवडणारे पदार्थ शिकविण्यात आले. यात उडीद व खोबऱ्याची चकली, अंडा बिर्याणी व पाणी पुरी यांचा समावेश होता. शर्ली अँथनी यांनी या कार्यशाळेत प्रशिक्षक म्हणून काम केले.

सिस्टर लुसी यांची डोंबारी वस्तीला भेट, जातेगाव (४ ऑगस्ट २०२०): या भेटीत सिस्टर लुसींनी ११३ कुटुंबांना गरम पांघरुणे व रेशन भेट दिली. लॉकडाऊन झाल्यापासून माहेर कार्यकर्ते या वस्तीला नियमितपणे भेट देऊन त्यांना निरनिराळ्या प्रकारची मदत करीत आहेत. विशेषतः पावसापासून संरक्षण होण्यासाठी त्यांना माहेरतर्फे ताडपत्र्या भेट देण्यात आल्या. या भेटीत सिस्टर लुसी यांचा सत्कार करून डोंबारी वस्तीतील निवासींनी सिस्टरप्रती कृतज्ञता व्यक्त केली.

माहेर गृहशाळा, वटु (८, ९ आणि १७ ऑगस्ट २०२०): लॉकडाऊनच्या काळात मुलांचा अभ्यास अडु नये यासाठी माहेर गृहशाळा प्रकल्प सुरू करण्यात आला आणि तो अल्पावधितच अतिशय यशस्वी झाला. ८ व ९ ऑगस्ट २०२० रोजी शाळेमधील अनेक मुलांनी कॅरम, व्हॉली बॉल व बुद्धीबळ या खेळांमध्ये भाग घेतला.

सारिका व मंगेश यांचा विवाह, वटु (१५ ऑगस्ट २०२०): लॉकडाऊनचे सर्व नियम पाळून ही कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. सारिका माहेरमध्ये काही काळ होती. श्री मंगेश हे साताऱ्यातील एक प्रसिद्ध शेतकरी आहेत. सर्व माहेरवासींनी या कार्यक्रमासाठी खूप कष्ट घेतले होते.

'आर्ट ऑफ लिव्हिंग' कार्यशाळा (२१-२३ ऑगस्ट २०२०): ही कार्यशाळा श्रीमती पुजा गोलपकर यांनी ऑनलाइन पद्धतीने घेतली. सहभागींशी योग व मानवी मूल्यांची चर्चा करणे हा या कार्यशाळेचा प्रमुख उद्देश होता. सहभागींना ही कार्यशाळा खूप माहितीपूर्ण व रंजक वाटली.

समुपदेशन कार्यशाळा, वटु (२१ ऑक्टोबर २०२०): ही कार्यशाळा माहेर कर्मचाऱ्यांसाठी आयोजित केली असून त्यासाठी माहेरमधील समुपदेशक श्री क्लिंटन जॅकब यांनी पुढाकार घेतला होता. आपली जबाबदारी असलेल्या मुलांशी कसे वागावे यावर या कार्यशाळेत भर देण्यात आला. सर्व मुलांना समान वागणूक दिली पाहिजे हे जरी खरे असले तरी त्यांच्याशी वर्तन करताना मुलामुलांमधील वैयक्तिक फरक देखील लक्षात घेणे आवश्यक आहे याकडे श्री जॅकब यांनी सहभागींचे लक्ष वेधले. त्यासाठी मुलांची काळजी घेणाऱ्या व्यक्तीने प्रत्येक मुलाची शारीरिक, मानसिक, लैंगिक व सामाजिक पाश्र्वभूमि समजवून घेणे आवश्यक आहे असे त्यांनी सांगितले. मुलांशी आपुलकी व जिवाळ्याचे संबंध ठेवणे महत्त्वाचे आहे कारण केवळ त्याचमुळे आपल्या आयुष्याबद्दल त्यांच्या मनात एक सकारात्मक दृष्टीकोन तयार होऊ शकेल.

ऑनलाईन घरगुती बागकाम कार्यशाळा, रत्नागिरी (१-३ सप्टेंबर २०२०): बंगलोरमधील आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे कार्यकर्ते श्री विनयकुमार यांनी ही कार्यशाळा आयोजित केली होती. फळे व भाज्या यांचे आरोग्यात अतिशय महत्त्व असून घरातच या फळे व भाज्यांचे उत्पादन आपण आपल्या घरातच करू शकतो यावर त्यांनी भर दिला.

कोरोना योद्धे व रुग्ण यांच्यासाठी मानवता प्रार्थना (५ सप्टेंबर २०२०): डॉक्टर,

परिचारिका, पोलिस, आवश्यक वस्तुंचे पुरवठेदार व इतर कोरोना योद्ध्यांच्या प्रति कृतज्ञतेची भावना दर्शविण्यासाठी माहेरच्या मुलांनी या प्रार्थनेचे आयोजन केले होते. हे सर्व कोरोना योद्धे लॉकडाऊनच्या काळात रात्रंदिवस काम करून लोकांचा जीव वाचवत होते. त्यादृष्टीने या प्रार्थनेचे अतिशय महत्त्व होते.

निसर्ग सहलींचे आयोजन (ऑक्टोबर २०२०): लॉकडाऊनच्या काळात निर्माण झालेला कंटाळा व आळसामधून सुटका करून घेण्यासाठी माहेर कार्यकर्त्यांनी मुलांसाठी या पाच १-दिवसीय सहली आयोजित केल्या होत्या. केंद्रमधील ठाकरवस्तीजवळील डोंगरावर निसर्गाच्या सानिध्यात जाऊन येणे या या सहलींचा मुख्य उद्देश होता. दररोज ५० याप्रमाणे पाच दिवसात २५० मुलांनी या सहलीचा आनंद लुटला. या सहलींमध्ये खाणे-पिणे व खेळ यांची रेलचेल होती. खरोखरच लॉकडाऊनचा शीण जाण्यासाठी मुलांना याची खूप आवश्यकता होती.

आदिवासी मेळावा, केंदूर (२२ डिसेंबर २०२०): दर वर्षी भरविण्यात येणाऱ्या या मेळाव्यामुळे माहेर कार्यकर्त्यांना आदिवासींबरोबर विचार विनिमय करून त्यांचे प्रश्न समजून घेणे शक्य होते. या वर्षीच्या मेळाव्यात १० वी उत्तीर्ण झालेल्या मुलांचा सत्कार करण्यात आला. लॉकडाऊनच्या काळात ठाकरवस्तीतील नागरिकांना आवश्यक वस्तु व रेशन पुरविल्याबद्दल केंदूर सरपंचांनी माहेरचे आभार मानले. यावेळी सिस्टर लुसींनी आदिवासी समाज स्वावलंबी व्हावा व त्याला मदतीची आवश्यकता पडू नये असे आपले स्वप्न असल्याचे सांगितले.

विशेष दिवस

गुरुपौर्णिमा व शिक्षक दिन (५ जुलै व ५ सप्टेंबर २०२०): आपल्या गुरु वा शिक्षकाबद्दल आदर दर्शविणारे हे दोन्ही दिवस माहेरमध्ये दर वर्षी साजरे केले जातात. वटुमध्ये साजरा झालेल्या गुरुपौर्णिमेच्या कार्यक्रमात जाई व मोगरा या गृहामधील मुलींनी केलेला केक सिस्टर लुसींच्या हस्ते कापण्यात आला. मिरजमध्ये विश्वदीप गृहामधील मुलांसाठी या दिवशी वाचनस्पर्धा ठेवण्यात आली होती.

वटुमधील शिक्षक दिनाच्या दिवशी निरनिराळ्या घरातील मुलांनी आळीपाळीने जागतिक शांतता व व्हायरस निर्मूलन यासाठी प्रार्थना म्हटली. मिरजमध्ये मुलांना शिक्षक दिनाचे महत्त्व समजावून सांगण्यात आले. त्यानंतर मुलांनी विश्वशांतीसाठी प्रार्थना म्हटली.

लोकमान्य टिळक जयंती (२३ जुलै २०२०): मुंबईतील नीव गृहातील मुलांनी लोकमान्यांच्या जीवनातील आठवणी सांगून त्यांना त्यांच्या जयंतीच्या दिवशी आदरांजली वाहिली. या कार्यक्रमाला २५ मुले हजर होती.

नागपंचमी (२८ जुलै २०२०): आधुनिक काळात नैसर्गिक पर्यावरणाचे संरक्षण असा आपण नागपंचमीचा नवीन अर्थ लावू शकतो. वटुमध्ये नागपंचमीच्या दिवशी माहेरमधील महिलांनी एकत्र येऊन निरनिराळे खेळ खेळले.

त्याच दिवशी संगिता सोनावणे व नम्रता बॅनर्जी या माहेरमधील दोन महिलांच्या मुलांचेबरोबरही उत्साहात पार पडले. सिस्टर लुसींनी या दिवशी आयांसाठी खास साड्या व मुलांसाठी नवीन कपडे आणले होते.

सिस्टर मीनाचा वाढदिवस (२९ जुलै २०२०): माहेरच्या निरनिराळ्या कार्यक्रमांमध्ये सिंहाचा वाटा उचलणाऱ्या सिस्टर मीनांचा वाढदिवस माहेरनिवासींनी मोठ्या उत्साहात व प्रेमाने साजरा केला. यावेळी अनेकांनी सिस्टर मीनांच्या समर्पित वृत्तीचे कौतुक केले व त्यांना दीर्घ आयुष्य व आरोग्य लाभण्यासाठी प्रार्थना केली.

गणेशोत्सव (२२ ऑगस्ट-१ सप्टेंबर २०२०): मिरजमध्ये गणेशोत्सवाच्या दाही दिवशी विश्वदीप गृहामधील मुलांनी कार्यक्रम आयोजित केले. यात नृत्य, चित्रकला, संगीत खुर्ची, फॅन्सी ड्रेस, कबड्डी, गायन व रस्सीखेच अशा निरनिराळ्या कार्यक्रमांचा समावेश होता.

वटुमध्ये मुलांनी पर्यावरणाचा आदर राखून गणपतीच्या मातीच्या मूर्तीची प्रतिष्ठापना केली. स्थानिक संघटनेने ठेवलेल्या स्पर्धेत त्यांनी केलेल्या गणेश सजावटीला दुसरे बक्षिस मिळाले.

७४वा स्वातंत्र्यदिन (१५ ऑगस्ट २०२०): वात्सल्यधाम मधील ध्वजारोहण माहेरचे सामाजिक कार्यकर्ते श्री अँथनी ब्रूरो आणि शर्ली अँथनी यांच्याहस्ते झाले. यावेळी मुलांनी

सध्याची कोरोनाव्हायरसची साथ लवकरात लवकर संपो व जनतेचे जीवन पूर्ववत सुरू होवो यासाठी प्रार्थना केली. अशाच प्रकारचे कार्यक्रम पेरुपिल्ली (केरळ), रत्नागिरी व मिरज या ठिकाणीही साजरे करण्यात आले.

बकरी ईद (१ ऑगस्ट २०२०): या दिवशी विश्वदीपमधील मुलांनी एक तासभर प्रार्थना व ध्यानधारणा केली. प्रार्थनेचा उद्देश आरोग्य क्षेत्रातील कर्मचाऱ्यांबद्दल कृतज्ञता दाखविणे व कोरोना व्हायरस रुग्णांना लवकर आराम पडो अशी इच्छा प्रदर्शित करणे हा होता. यावेळी सर्वांसाठी खास शिर्बुर्मा तयार करण्यात आला होता.

दही हंडी (१२ ऑगस्ट २०२०): या दिवशी विश्वदीप, मिरजमधील मुलांनी खूपच मजा केली. त्यांनी सर्वांनी मिळून हंडी बांधली आणि नंतर एकमेकांच्या खांद्यावर चढून मनोरा तयार केला व हंडी फोडली.

रक्षाबंधन (३ ऑगस्ट २०२०): शिरूरमधील स्नेहसदनमधील मुलांना मुलींनी राखी बांधून रक्षाबंधन मोठ्या आनंदात साजरे केले. वढुमधील महिला व गृहमाता यांनी पण आपल्या पुरुष सहकाऱ्यांना राख्या बांधल्या. रत्नागिरीत मुलांनी एकमेकांना रोपे भेट म्हणून दिली.

अण्णाभाऊ साठे व लोकमान्य टिळक स्मृतिदिन (१ ऑगस्ट २०२०): कवी व सामाजिक कार्यकर्ते श्री अण्णाभाऊ साठे व स्वातंत्र्ययोद्धे लोकमान्य टिळक या दोघांचे स्मृतिदिन माहेर रत्नागिरी मधील मुलांनी आदरपूर्वक साजरे केले. या प्रसंगी मुलांनी या दोन थोर नेत्यांनी भारताच्या स्वातंत्र्य लढ्यात तसेच सामाजिक क्रांतीमध्ये बजावलेल्या कार्याचे स्मरण केले.

सिस्टर लुसी यांचा वाढदिवस (१० व २४ सप्टेंबर २०२०): मिरज, रत्नागिरी आणि वडु येथे झालेल्या या कार्यक्रमात मुलांनी गाणी म्हटली. तसेच नृत्य व चित्रकला सादर करून मिठाई वाटली. यावेळेस सिस्टर लुसी परित्यक्त व अनाथ व्यक्तींसाठी जे कार्य करीत आहेत त्याबद्दल मुलांनी आपले विचार व्यक्त केले.

आंतरराष्ट्रीय कन्या दिवस (११ ऑक्टोबर २०२०): मुलीची जबाबदारी आजही आपल्या देशात दुदैवाने अनेक आई-वडीलांना ओझे वाटते. घरात मुलीचा जन्म नकोसा वाटतो. या वृत्तीला विरोध करण्यासाठी हा दिवस सर्व जगभरात साजरा केला जातो. वडु येथील कार्यक्रमात मुलांनी स्त्री जन्माबद्दल वाटणारी आदरभावना व्यक्त करण्यासाठी नृत्य सादर केले व उपस्थित मुलींवर पुष्पवृष्टी केली. मिरज मध्ये आपण मुलींशी आदर व सभ्यतापूर्वक वागू अशी बांधिलकी व्यक्त केली.

करंदवाडी, सातारा येथे मुलींचे औक्षण करून त्यांच्याप्रत असलेली आदर भावना मुलांनी व्यक्त केली. या प्रसंगी महिलांनी निरनिराळ्या क्षेत्रात बजावलेल्या कार्याबद्दल वक्त्यांनी आपले विचार व्यक्त केले. कार्याचा मुलांना परिचय व्हावा हे या कार्यक्रमाचे उद्दीष्ट होते. त्या अनुषंगाने मुलांना यावेळी विज्ञान व तंत्रज्ञान याचे आयुष्यातील महत्त्व याबद्दल देखील माहिती देण्यात आली.

कोजागिरी (३० ऑक्टोबर २०२०): सदाबहार आणि प्रेमसागर या गृहांमधील जवळ जवळ ७५ मुले कोजागिरीच्या रात्री एकत्र जमले व त्यांनी या प्रसंगासाठी खास केलेल्या मसाला दुधाचा आस्वाद घेतला. या प्रसंगी विश्वशांती व कोरोना व्हायरस निर्मूलन यासाठी मुलांनी प्रार्थना म्हटली.

गांधी जयंती (२ ऑक्टोबर २०२०): वडूतील कार्यक्रमात मुलांनी महात्मा गांधी, गौतम बुद्ध, हिंदू, मुस्लिम व ख्रिश्चन दिसतील असे पेहराव केले होते. त्यामुळे प्रेम, शांती व आंतरधर्मीय सलोखा दर्शविणारे संदेश अधिक परिणामकारक झाले होते.

बकोरीतसिस्टर लुसींनी प्रार्थना व ध्यानधारणा यांचे महत्त्व मुलांना समजावले. वडूमध्ये निरनिराळ्या गृहातील मुलांनी जागतिक शांतता व कोरोना जिवाणुचे निर्मूलन यासाठी होणाऱ्या प्रयत्नांना आळीपाळीने प्रार्थना म्हणून पाठिंबा दर्शविला. मिरजमध्ये मुलांनी गांधी जयंती आणि ज्येष्ठ नागरिक दिन एकत्रितपणे साजरा केला. मुलांनी या कार्यक्रमात ज्येष्ठ नागरिकांचे आनंदाने स्वगत केले व त्यांच्यासाठी अल्पाहार आयोजित केला.

जागतिक मानसिक आरोग्य दिन (१० ऑक्टोबर २०२०): मानसिक आरोग्यविषयक शिक्षण व जाणीव यासाठी ही दिवस सर्व जगात साजरा केला जातो. मनोविकारग्रस्त महिलांसाठी वात्सल्यधाम या संस्थेची स्थापना करून माहेरने याबाबतची आपल्या मनातील

जाणीव अनेक वर्षांपूर्वी दाखविली आहे. लॉकडाऊनच्या काळात संचारबंदी मुळे एकटेपणात व त्यामुळे मनोविकारांच्या प्रमाणात वाढ झाली असे सर्वसाधारणपणे निदर्शनाला आलेले आहे. हे लक्षात घेऊन या वर्षी या दिनाच्या दिवशी मिरज येथील विश्वदीप गृहातील मुलांनी खास कार्यक्रम आयोजित केला होता. मांजरी येथील वात्सल्यधाममध्ये या दिवशी याबाबत जाणीव वाढविणारे एक खास भिक्तीपत्रक प्रदर्शन आयोजित करण्यात आले होते. या कार्यक्रमात नृत्य, संगीत व मनोविकारग्रस्तांची सेवा करणाऱ्या कार्यकर्त्यांचा सत्कार अशा गोष्टींचा समावेश करण्यात आला होता.

दिवाळी (१३-१६ नोव्हेंबर २०२०): विश्वदीपमधील मुलांनी १४ व १६ नोव्हेंबर रोजी लक्ष्मीपूजन व भाऊबीज साजरी केली. वनस्पतींचे औषधी गुण मुलांना समजाविण्यासाठी खास तुळशीचे लग्न पण त्यांनी आयोजित केले होते. बकोरीत मुलांनी नृत्य सादर केले व एकमेकांना भेटवस्तु दिल्या. या दिवशी सिस्टर लुसींनी मुलांना नवीन कपडे दिले व आपल्या अभ्यासात तसेच वर्तनात आदर्श राहण्याचा उपदेश केला.

वडुत आनंद तरुण मंडळाचे अध्यक्ष श्री जयेश पंडित यांनी ८० मुलांना मंडळाच्या ८० व्या वर्धापनदिना निमित्त नवीन कपडे वाटले. १४ नोव्हेंबर रोजी मुलांनी दिवाळीनिमित्त हातात पणत्या घेऊन मिरवणूक काढली. लक्ष्मीपूजनही उत्साहात केले. पण त्याचवेळेस एक दिवा लावून कोरोनामुळे मृत्यूमुखी पडलेल्यांना मुलांनी श्रद्धांजली वाहिली. यावेळेस उपस्थित असलेल्या ४८० ऊसतोड कामगारांना माहेरतर्फे गरम पांघरुणे देण्यात आली. भाऊबीजेच्या दिवशी मुलांनी महिलांशी सभ्य वर्तन करण्याचा निश्चय केला.

विश्व अनाथ दिवस (१२ नोव्हेंबर २०२०): या कार्यक्रमाला जवळ जवळ २५० मुले उपस्थित होती. त्यांच्यासमोर बोलताना सिस्टर लुसींनी स्वयंविकासावर भर दिला आणि माहेरमध्ये असेपर्यंत त्यांनी आपल्या वेळेचा अधिकाधिक सदुपयोग करावा व एक आदर्श भारतीय नागरिक होण्याचा प्रयत्न करावा असा उपदेश केला.

बालदिन (१४ नोव्हेंबर २०२०): माहेरच्या खास दिवसांपैकी हा एक दिवस असतो. अनेक माहेरच्या केन्द्रांमध्ये हा दिवस नेहमीप्रमाणेच मोठ्या उत्साहात साजरा झाला:

बकोरी: बकोरीत मुलांनी हा दिवस क्रिकेटचा खेळ, प्रार्थना नृत्य व संगीत या गोष्टी करून घालविला. दयासागर गृहामधील राहुल वाडेकर याने या प्रसंगी त्याने केलेली सिस्टर लुसींवरील एक सुंदर कविता म्हटली.

मिरज: येथील कार्यक्रमात विश्वदीप गृहामधील मुलांनी नृत्य व संगीताबरोबर वैयक्तिक स्वच्छतेचे महत्त्व सांगणारी एक छोटीशी नाटिका सादर केली. यावेळी मुलांना भेटवस्तु व शैक्षणिक साहित्य देण्यात आले.

वडु: वडुमधील कार्यक्रमात सुरवातीला मुलांनी 'आधी रोटी खाएंगे, फिर भी स्कूल जाएंगे' अशा समर्पक घोषणा दिल्या. त्यानंतर आपटी व वडुमधील मुलांनी एक बॉलीवूड नृत्य केले. यावेळी काही मुलांनी आपल्या मनोगतात माहेरबद्दल कृतज्ञता दर्शविली. यावेळेस मुलांच्या उपक्रमांसाठी त्यांनी रु. २००० माहेरला देणगीच्या स्वरूपात दिले. चित्रकला प्रदर्शन व क्रीडास्पर्धा यांच्या उद्घाटनाने या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

वाघोली: वाघोलीतील तिन्ही गृहांमधील मुलांनी बालदिनाच्या दिवशी एकत्र येऊन नृत्य व खेळ असा एकत्रित कार्यक्रम केला.

मुंबई: नीव गृहातील मुलांनी दिवाळी, अनाथ दिवस व बाल दिन असे सर्व विशेष दिवस एकत्रितरीत्या साजरे केले. यात नेहमीप्रमाणेच नाच, गाणी व भेटवस्तु या सर्वांचा समावेश होता. किशोरधाम प्रकल्पाखाली मुलांनी या दिवशी एक वैज्ञानिक प्रदर्शन व 'सकारात्मक दृष्टीकोन' या विषयावर चर्चा आयोजित केली होती.

केंद्र: केंद्रमधील ठाकरवस्तीत बालदिन व अनाथ दिन एकत्रितरीत्या साजरे करण्यात आले. यावेळेस मुलांनी माहेरबद्दल कृतज्ञता दर्शविली. एकेकाळी त्यांना कोणताही आश्रय नव्हता. त्यावेळेस माहेरने त्यांना आश्रय देऊन स्वतःच्या विकासाची संधी दिली याबद्दल त्यांनी माहेरचे आभार मानले. सिस्टर लुसींनी यावेळेस मुलांना माहेरच्या कार्यकर्त्यांशी आपल्या आईवडलांप्रमाणे आदरपूर्वक वर्तन करण्याचा सल्ला दिला. त्यांचे ज्ञान व अनुभव यांचा अधिकाधिक स्वविकासासाठी फायदा करून घ्या असेही त्यांनी यावेळेस मुलांना सांगितले.

पेरुपिल्ली: बालदिनाच्या दिवशी पेरुपिल्लीतील मुलांनी चित्रकला, कोडी व देशभक्तीपर गीते

इत्यादींचा खूप आनंद घेतला.

नाताळ (२४-२५ डिसेंबर २०२०): वाघोली येथील नाताळच्या कार्यक्रमात मुलांनी सुरु आणि आयोजित केलेल्या स्टॉल्सचे उद्घाटन करण्यात आले. भेळ, पाणीपुरी, वेफर्स अशा तोंडाला पाणी आणणाऱ्या पदार्थांची या स्टॉल्सवर विक्री होत होती. मुख्य कार्यक्रमात नृत्य आणि जीझसच्या जीवनावर माहेरमधील मुलांनी सादर केलेली एक नाटिका यांचा समावेश होता. यावेळेस डी नोबोली कॉलेजचे फादर जेकब यांनी मुलांना चांगला अभ्यास करायला सांगितले पण त्याचबरोबर आपल्या आयुष्यातील काही वेळ सामाजिक कामासाठीही देण्याचे सांगितले. त्यांच्या भाषणानंतर सामूहिक प्रार्थना झाली. या कार्यक्रमासाठी उसतोड कामगारांना मुद्दामून बोलावण्यात आले होते. त्यानंतर सर्वांनी मिळून एकत्र भोजन घेतले.

थॅक्सगिव्हिंग (५ डिसेंबर २०२०): थॅक्सगिव्हिंग हा जरी ख्रिश्चनांचा सण असला तरी त्याच्यामागचा हेतू कोणच्याही समाजात उपयोगी पडू शकतो. सध्याच्या कोरोनाव्हायरसच्या काळात ईश्वराने आपल्याला सुरक्षित ठेवले याबद्दल ईश्वराचे आभार मानण्यासाठी कार्यक्रमात मुले सहभागी झाली होती व त्यासाठी सर्वांनीसामुदायिक प्रार्थना म्हटली.

ओणम (२२ ऑगस्ट २०२०): हा सण केरळमधील माहेर स्नेहभवनच्या मुलांनी साजरा केला. त्या दिवशी या मुलांनी एका वृद्धाश्रमात जाऊन तेथील आजी-आजोबांना नवीन कपडे दिले. मुलांनी या दिवशी निरनिराळे खेळ पण खेळले.

कौतुकाच्या टाळ्या

इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट, भारतातील अश्वेसर व्यवस्थापन संस्था:

भारताच्या ग्रामीण भागात प्रशंसनीय कार्य केल्याबद्दल या संस्थेने २८ सप्टेंबर २०२० रोजी सिस्टर लुसीचा सन्मान केला. जागतिक पर्यटन दिनाच्या दिवशी हा सन्मान केला गेला.

पेरणे, वट्ट बुद्रुक व तांदळी येथील ग्रामपंचायती: या ग्रामपंचायतींनी अनुक्रमे २०, २० मे व ९ ऑक्टोबर २०२० रोजीपत्र लिहून माहेरने लॉकडाऊनच्या काळात गावकरी व स्थलांतरीत कामगार यांच्यासाठी जे कार्य केले त्याची प्रशंसा केली.

हेल्पिंगहँड्स मिशन, सुप्रसिद्ध सामाजिक संस्था: रत्नागिरी येथेकार्य करणाऱ्या या संस्थेने माहेरच्या कामाची स्तुती केली व सिस्टर लुसींना 'बेस्टसोशलसर्व्हिस' हा पुरस्कार देऊन त्यांचा गौरव केला. माहेरच्या कार्यामुळे समाजात बहुविधसांस्कृतिक व भाषिक परिवर्तन होईल अशी आशा या संस्थेने प्रकट केली.

मातृदिन झारखंड बिजापूर येथे साजरा करण्यात आला: या शुभ दिवशी श्रीमती स्वाती यांनी आईच्या प्रेमाचे स्मरण ठेवून शांतिनिकेतन महिलांच्या घरी जमलेल्या बिजापूरातील मुलांना महिलांना आईच प्रेम यावर सर्वांना मार्गदर्शन केले. आपल्याला जन्म देणारी आपल्या आईसाठी सर्वांनी प्रार्थना केली. यामुळे वातावरण भारावून गेले व सर्व भावूक झाले होते. सर्वांना प्रेमाने, कृतज्ञतेने, कौतुक आणि प्रेमळ काळजी, ज्ञान, निवारा इत्यादी देणाऱ्या आपल्या प्रेमळ आई लुसी दीदीसाठी प्रार्थना केली. मुलांनी आईबद्दल सांगितले आई स्वर्गातील द्वार असेल म्हणून आम्हाला प्रेम, काळजी आणि आदर या सर्वांमध्ये ते एक आनंददायक होते. माहेर मध्ये आम्ही एका कुटुंबात असल्या सारखे वाटते अशा भावना मुलांनी व्यक्त केल्या.

CLAPPING HANDS

Indian Institute of Hotel Management, one of the pioneering hotel management institutes in India: The institute conferred the honour on Sister Lucy on 28th September 2020 for her distinguished service to the development of the rural sector. The honour was conferred on her on the World Tourism Day.

Grampanchayat Perne, Vadhu Budruk and Tandali: The three grampanchayats have issued a special letters of appreciation to Maher on respectively 20, 21 May and 9 October 2020 appreciating the efforts of Sister Lucy and Maher workers in distributing rations to the people of the village. The panchayats have also noted the distribution of cooked food to the hundreds of migrants by the Maher workers.

Helping Hands Mission, well-known social organisation: The Helping Hands Mission, a Ratnagiri based organisation committed to social service, has lauded Maher's work and has conferred upon Sister Lucy the Best Social Service instituted by it. It hoped Maher's work would help bring about a multi-cultural and multi-linguistic change in the Indian society.

Would you like to help?

Sr. No.	Particulars	No. Of items	Appx. Cost Rupees	In Euros € @ 85 Approx.	In US \$ @ 70 Approx.	In GBP £ @ Rs.95/-
1	Office Chairs & Tables	25	150000	1765	2143	1579
2	Iron Boxes	10	16000	188	229	168
3	Printer cum Xerox	2	34000	400	486	358
4	Ceiling Fan	20	30000	353	429	316
5	Xerox Machine 2 sided	1	80000	941	1143	842
6	Mixer Grinder	5	25000	294	357	263
7	Aluminium Big Vessel	6	18000	212	257	189
8	Ambulance	2	3000000	35294	42857	31579
9	Food Grains Containers	20	100000	1176	1429	1053
10	Invertor & Batteries	3	150000	1765	2143	1579

Bank Details - For People Abroad:

Maher, Saving Account No: **40050122249**

Swift Code: **SBININBB104**,

IFSC : **SBIN0000691**

State Bank of India, New Delhi Main Branch, FCRA Cell, 4th Floor, 11 Sansad Marg, New Delhi - 110001, India.

For People in India:

Maher, S.B. Account No: **034104000033202**

IDBI Bank Ltd, Hermes Waves, Grnd Floor Kalyani Nagar, Pune - 411006, Maharashtra, India.

IFSC: **IBKL0000034**

PAN NO.: **AABTM1421G**

Contact Details:

Maher, Sr. No. 1295, Vadu Budruk, Bhima Koregaon, Tal-Shirur, Pune-412216, Maharashtra, India. Mob: 9011086131

National Admin Office:

Mob.: 9011086134.

Email: maherpune@gmail.com or

maher@maherashram.org

Website: www.maherashram.org

Written and edited by Dr. Hemant Deosthali, Hon. Advisor, Maher